

Litteratursökning

Det här är en detaljerad beskrivning av den sökstrategi som har använts i den systematiska översikten ”Att främja delaktighet och lärande hos barn och elever med synnedsättning”.

Projektgruppen gjorde testsökningar på relevanta begrepp och sökord i några olika vetenskapliga databaser. Orden samlades i tre kategorier: 1) synnedsättning, 2) pedagogisk verksamhet och 3) lärmiljö. Kategoriseringen byggde på testsökningarna och på de inklusionskriterier som tagits fram. Synnedsättning är en kategori med ord om blindhet och synnedsättning. Pedagogisk verksamhet är en kategori med ord om utbildning, lärande och olika skolformer, inklusive förskola och pedagogisk fritidsverksamhet. Lärmiljö är en kategori med ord om tillgänglighet: social och fysisk. Till varje kategori skapades ett kluster av relevanta sökord, vilka brukar kallas för sökblock. Dessa block söktes först var för sig och sedan i kombination för att få fram det slutliga antalet träffar. Både inom och mellan sökblocken användes så kallad boolesk söklogik, där sökorden kopplas samman med hjälp av sökkoderna AND och OR. För att en studie skulle fångas in i sökningarna behövde minst ett sökord från var och en av de tre kategorierna finnas med i studiens titel, sammanfattning eller ämnesord.

Sökning i internationella vetenskapliga referensdatabaser

Litteratur söktes i sex stycken internationella vetenskapliga databaser: ERIC, Education Source, PsycInfo, Medline, Scopus och Web of Science. Sökningarna anpassades till varje databas, för att de skulle vara så lika som möjligt. Sökningarna i databaserna ERIC, Education Source, PsycInfo och Medline gjordes via plattformen EBSCOhost. Huvudsökningarna utfördes i april 2020 och en kompletterande sökning gjordes i juni 2020. Sökningarna omfattade perioden januari 2000 till juni 2020. I den kompletterande sökningen skapades ett nytt sökblock för lärmiljö, block D, som ersatte block C.

Sökningarna i Education Source, ERIC och PsycInfo utfördes i sökfälten titel (TI), sammanfattning (AB), ämnesord (SU) och nyckelord (KW). Sökningen i Medline utfördes i sökfälten titel (TI), sammanfattning (AB), ämnesord (SU) och ord i ämnesrubriker (MW). Vid alla sökningar via EBSCOhost användes sökläget Boolean/Phrase.

Sökningen i Scopus utfördes i sökfälten titel (TITLE), sammanfattning (ABS) och nyckelord (KEY). Sökningen avgränsades på dokumenttyperna: tidskrift (SRCTYPE , ”j”) och artikel (DOCTYPE , ”ar”) eller odefinierat (DOCTYPE , ”Undefined”). Odefinierat inkluderar artiklar som är under publicering.

Sökningen i Web of Science utfördes i sökfälten: titel (TITLE), sammanfattning (ABSTRACT) och nyckelord (Author keywords, Keywords Plus (Topic)). Sökningen avgränsades på dokumenttyperna: artikel (ARTICLE), under publicering (EARLY ACCESS) och tidskrift (REVIEW). Avgränsning på dokumenttyp är gjord efter avgränsning på språk.

Se tabell A1 för detaljerade beskrivningar av blocken som användes och tabell A2 för blockkombinationerna och begränsningar vid sökningarna i ERIC, Education Source, PsycInfo, Medline, Scopus och Web of Science.

Tabell A1. Sökord i ERIC, Education Source, PsycInfo, Medline, Scopus och Web of Science.

Block	Söksträng
Syn (block A)	(blindness OR "vision-impair*" OR "visual-impair*" OR "vision loss" OR "vision disorder" OR "low vision" OR "partial vision" OR "partial* sight*" OR CVI OR "cortical visual impairment" OR "cerebral visual impairment" OR braille)
Pedagogisk verksamhet (block B)	(educat* OR school* OR learn* OR teach* OR pedagog* OR class OR classes* OR lesson* OR didacti* OR gymnas* OR kindergarten* OR preschool* OR prekindergarten* OR daycare* OR day-care* OR day-nurser* OR childcare* OR child-care* OR child-development-cent* OR crèche* OR creche* OR early-child*-program* OR early-child*-service* OR classroom* OR enrichment-activit* OR extended-education OR youth-recreation-cent* OR extra-curricular-activit* OR extracurricular-activit* OR schoolage* OR ((afterschool OR after-school OR leisure-time) AND (program* OR cent* OR activit* OR club*)))
Lärmiljö (block C)	("learning environment" OR "school environment" OR "educational facilities" OR participat* OR involv* OR "social belonging*" OR connectedness OR "recess breaks" OR "playground activities" OR access* OR "orientation and mobility" OR inclusi* OR e-learn* OR "assistive technology" OR "educational technology" OR "technology uses in education" OR "digital learn*" OR "adapt* material*" OR "teaching material*")
Lärmiljö komplettering (block D)	(environment* OR setting* OR facilit*)

Tabell A2. Kombination av sökblock i ERIC, Education Source, PsycInfo, Medline, Scopus och Web of Science.

Databas	Söksträng	Begränsningar	Datum	Antal
ERIC	A AND B AND C	Publikationsår: 2000–2020 Materialtyp: academic journals, peer-review Språk: engelska, svenska, norska, danska	2020-04-26	976
	A AND B AND D		2020-06-05	416
Education source	A AND B AND C	Publikationsår: 2000–2020 Materialtyp: academic journals, peer-review Språk: engelska, svenska, norska, danska	2020-04-26	912
	A AND B AND D		2020-06-05	200
Medline	A AND B AND C	Publikationsår: 2000–2020 Materialtyp: Scholarly Peer Reviewed Journals/ Academic journals Språk: engelska, svenska, norska, danska	2020-04-26	1656
	A AND B AND D		2020-06-05	900
PsycInfo	A AND B AND C	Publikationsår: 2000–2020 Materialtyp: Scholarly Peer Reviewed Journals/ Academic journals Språk: engelska, svenska, norska, danska	2020-04-26	795
	A AND B AND D		2020-06-05	235
Scopus	A AND B AND C	Publikationsår: > 1999 Materialtyp: (LIMIT-TO (SRCTYPE , "j")) AND (LIMIT-TO (DOCTYPE , "ar") OR LIMIT-TO (DOCTYPE , "Undefined")). Språk: engelska, norska	2020-04-26	4070
	A AND B AND D		2020-06-05	2237

Databas	Söksträng	Begränsningar	Datum	Antal
Web of Science	A AND B AND C	Publikationsår: 2000–2020 Materialtyp: Indexes=SCI-EXPANDED, SSCI, A&HCI, CPCI-S, CPCI-SSH, ESCI Dokumenttyp: (ARTICLE OR EARLY ACCESS OR REVIEW) Språk: engelska, svenska, norska, danska	2020-04-26	1973
	A AND B AND D		2020-06-05	1248
Summa efter dubblett-kontroll	A AND B AND C			5934
Summa efter dubblett-kontroll	A AND B AND D			4412
Totalsumma efter dubblett-kontroll				2295

Sökning i nordiska vetenskapliga referensdatabaser

Litteratur söktes också i sex nordiska databaser: Swepub (Sverige), Oria, Cristin, Norart (Norge), Den danske forskningsdatabas (Danmark) och Juuli (Finland). Sökningarna i de nordiska databaserna genomfördes i juni 2020, och omfattade perioden januari 2000 till juni 2020. De viktigaste sökorden från de tre sökblocken valdes ut och översattes till svenska, norska och danska, se tabell nedan.

Tabell A3. Översättningar av sökord

Språk	Söksträng
Svenska	(blind* OR synneds* OR synskad* OR hjärnsynskad* OR synsvag* OR CVI OR braille OR punktskrift*) AND (utbild* OR skol* OR lära* OR pedagog* OR gymnasi* OR förskol* OR fritid*) AND (tillhörighet* OR tillgänglig* OR inkluder* OR delaktig* OR integrer* OR orientering* OR mobilit* OR förflyttning*)

Språk	Söksträng
Norska	(blind* OR synshem* OR synsneds* OR svagsyn* OR CVI OR braille OR punktskrift*) AND (utdann* OR skole* OR lær* OR pedagog* OR videregående* OR barnehag* OR fritid* OR SFO OR skolefritid*) AND (tilhør* OR tilgjengelig* OR inkluder* OR integrer* OR mobilit*)
Danska	(blind* OR synstab* OR synshand* OR svagsyn* OR CVI OR braille OR punktskrift*) AND (uddannelse OR skol* OR lær* OR pædagog* OR gymnasi* OR børnehav* OR "præskol*" OR folkeskol* OR fritid*) AND (tilhør* OR tilgængelighed* OR inkluder* OR integrer* OR mobilit*)

Sökningarna i de nordiska databaserna utgick från samma logik och sökblock som användes i de internationella databaserna. Men eftersom sökmotorerna i de nordiska databaserna inte kan hantera lika avancerade söksträngar anpassades söksträngarna till varje databas. I Swepub användes blocksökning med de viktigaste sökorden. I Cristin, Norart, Oria, Den danske forskningsdatabas och Juuli gav inte blocksökning några träffar. Där användes istället enskilda sökord.

Detaljerade beskrivningar av sökningarna i de olika nordiska databaserna finns i tabellerna A4–A9. Totalsummorna som anges i tabellerna är summan av antal artiklar efter dubblettrensning i EndNote.

Tabell A4. Sökningar i Swepub

Nr	Söksträng	Begränsningar	Datum	Antal
1	(blind* OR synsneds* OR synskad* OR hjärnsynskad* OR synsvag* OR CVI OR braille OR punktskrift*) AND (utbild* OR skol* OR lära* OR pedagog* OR gymnasi* OR förskol* OR fritid*) AND (tillhörighet* OR tillgänglig* OR inkluder* OR delaktig* OR integrer* OR orientering* OR mobilit* OR förflyttning*) AND (mat:art AND contype:ref)	Publiceringsår: 2000–2020, Materialtyp: referegranskat, tidskriftsartiklar	2020-06-22	16
2	(blind* OR synsneds* OR synskad* OR hjärnsynskad* OR synsvag* OR CVI OR braille OR punktskrift*) AND (utbild* OR skol* OR lära* OR pedagog* OR gymnasi* OR förskol* OR fritid*) AND (mat:art AND contype:ref)	Publiceringsår: 2000–2020, Materialtyp: referegranskat, tidskriftsartiklar	2020-06-22	92
				Total: 86

Databasen Swepub innehåller vetenskapliga publikationer från svenska lärosäten. Det går att söka med flera block, men det finns begränsningar för hur långa söksträngarna får vara.

Tabell A5. Sökningar i Cristin

Nr	Söksträng	Begränsningar	Datum	Antal
1	(blind* OR synshem* OR synsneds* OR svaksyn* OR CVI OR braille OR punktskrift*) AND (utdann* OR skole* OR lær* OR pedagog* OR videregående* OR barnehag* OR fritid* OR SFO OR skolefritid*) AND (tilhør* OR tilgjengelig* OR inkluder* OR integrer* OR mobilit*)	Publiceringsår: 2000–2020 Materialtyp: refereegranskat, tidskriftsartiklar	2020-06-07	1 (kunskaps- översikt)
2	blind*	Publiceringsår: 2000–2020 Materialtyp: refereegranskat, tidskriftsartiklar	2020-06-07	5
3	* synshem*	Publiceringsår: 2000–2020 Materialtyp: refereegranskat, tidskriftsartiklar	2020-06-07	43
4	* synsneds*	Publiceringsår: 2000–2020 Materialtyp: refereegranskat, tidskriftsartiklar	2020-06-07	5
5	* svaksyn*	Publiceringsår: 2000–2020 Materialtyp: refereegranskat, tidskriftsartiklar	2020-06-07	21
6	* punktskrift*	Publiceringsår: 2000–2020 Materialtyp: refereegranskat, tidskriftsartiklar	2020-06-07	21
				Total: 73

Databasen Cristin, Current research information system in Norway, innehåller vetenskapliga publikationer från norska lärosäten. Det går att söka med flera block, men då blir antalet träffar väldigt begränsade. Därför har vi valt att även söka med enskilda sökord.

Tabell A6. Sökningar i Norart

Nr	Söksträng	Begränsningar	Datum	Antal
1	(blind* OR synshem* OR synsneds* OR svaksyn* OR CVI OR braille OR punktskrift*) AND (utdann* OR skole* OR lær* OR pedagog* OR videregående* OR barnehag* OR fritid* OR SFO OR skolefritid*) AND (tilhør* OR tilgjengelig* OR inkluder* OR integrer* OR mobilit*)	Publiceringsår: 2000–2020 Materialtyp: refereegranskat, tidskriftsartiklar	2020-06-07	0
2	blinde OR synshem* OR synsneds* OR svaksyn* OR punktskrift*	Publiceringsår: 2000–2020 Materialtyp: refereegranskat, tidskriftsartiklar	2020-06-07	27
				Total: 27

Norart är det norska nationalbibliotekets databas för norska och nordiska tidskriftsartiklar. Det går att söka med flera block, men då blir antalet träffar väldigt begränsat. Därför har vi valt att även söka med enskilda sökord.

Tabell A7. Sökningar i Oria

Nr	Söksträng	Begränsningar	Datum	Antal
1	(blind* OR synshem* OR synsneds* OR svaksyn* OR CVI OR braille OR punktskrift*) AND (utdann* OR skole* OR lær* OR pedagog* OR videregående* OR barnehag* OR fritid* OR SFO* OR skolefritid*) AND (tilhør* OR tilgjengelig* OR inkluder* OR integrer* OR mobilit*)	Publiceringsår: 2000–2020 Materialtyp: refereegranskat, avhandlingar och tidskriftsartiklar	2020-06-07	0
2	(synshem* OR synsneds* OR svaksyn* OR punktskrift*) AND (skole OR barnehag*) AND inkluder*	Publiceringsår: 2000–2020 Materialtyp: refereegranskat, avhandlingar och tidskriftsartiklar	2020-06-07	Avhandlingar: 4
3	synshem* OR synsneds* OR svaksyn* OR punktskrift*	Publiceringsår: 2000–2020 Materialtyp: refereegranskat, avhandlingar och tidskriftsartiklar	2020-06-07	Avhandlingar: 79 Artiklar: 16

Nr	Söksträng	Begränsningar	Datum	Antal
4	synshem* AND *skole* AND inku*	Publiceringsår: 2000–2020 Materialtyp: refereegranskat, avhandlingar och tidskriftsartiklar	2020-06-07	Artiklar: 2
5	(blinde OR synshem* OR synsneds* OR svaksyn* OR punktskrift*) AND (*skole* OR barnehag*) AND inkluder*	Publiceringsår: 2000–2020 Materialtyp: refereegranskat, avhandlingar och tidskriftsartiklar	2020-06-07	Artiklar: 1
6	(synshem* OR synsned* OR svaksyn*) AND inkluder*	Publiceringsår: 2000–2020 Materialtyp: refereegranskat, avhandlingar och tidskriftsartiklar	2020-06-07	Artiklar: 7
				Total: 109

Oria är en databas för norska fack- och folkbiblioteksresurser. I Oria är antalet ord som kan trunkeras begränsat. Dessutom finns en begränsning för hur många gånger som sökkoderna AND och OR kan användas i samma söksträng. Det går inte heller att koppla samman flera sökblock i Oria.

Tabell A8. Sökningar i Den danske forskningsdatabas

Nr	Söksträng	Begränsningar	Datum	Antal
1	(blind* OR synstab* OR synshand* OR svagsyn* OR CVI OR braille OR punktskrift*) AND (uddannelse OR skol* OR lær* OR pædagog* OR gymnasi* OR børnehav* OR "præskol*" OR folkeskol* OR fritid*) AND (tilhør* OR tilgængelighed* OR inkluder* OR integrer* OR mobilit*)	Publiceringsår: 2000–2020 Materialtyp: avhandlingar, fagfelleverderte artikler	2020-06-16	93
				Total: 93

Den danske forskningsdatabas var en databas som innehöll vetenskapliga publikationer från danska lärosäten. Den upphörde i januari 2021. I skrivande stund finns ingen ny söktjänst med motsvarande innehåll. Det gick att söka med flera sökblock i databasen.

Tabell A9. Sökningar i Juuli

Nr	Söksträng	Begränsningar	Datum	Antal
1	(blind* OR synneds* OR synskad* OR hjärnsynskad* OR synsvag* OR CVI OR braille OR punktskrift*) AND (utbild* OR skol* OR lära* OR pedagog* OR gymnasi* OR förskol* OR fritid*) AND (tillhörighet* OR tillgänglig* OR inkluder* OR delaktig* OR integrer* OR orientering* OR mobilit* OR förflyttning*)	2000–2020, referentgranskade vetenskapliga artiklar	2020-06-22	0
2	(blind* OR synneds* OR synskad* OR hjärnsynskad* OR synsvag* OR CVI OR braille OR punktskrift*) AND (utbild* OR skol* OR lära* OR pedagog* OR gymnasi* OR förskol* OR fritid*)	2000–2020, referentgranskade vetenskapliga artiklar	2020-06-22	0
3	(blind* OR synneds* OR synskad*) AND (utbild* OR skol*) AND inkluder*	2000–2020, referentgranskade vetenskapliga artiklar	2020-06-22	0
4	synneds* AND (utbild* OR skol*)	2000–2020, referentgranskade vetenskapliga artiklar	2020-06-22	0
5	blind* AND (utbild* OR skol*)	2000–2020, referentgranskade vetenskapliga artiklar	2020-06-22	0
				Total: 0

Databasen Juuli innehåller vetenskapliga publikationer från finska lärosäten. Publikationerna är inte heltäckande och olika organisationer har lagt in material från olika år. Det tidigaste materialet i databasen är från 2011. Alla sökningar gjordes med inställningen ”Alla fält”. Träffar på populärvetenskapliga monografier och andra typer av material som inte referentgranskats sorterades bort manuellt. Det ledde till att antalet träffar i slutändan blev noll.